

**KERK
AAN DE
MAAS**

40 dagentijd

februari/maart

2023

- ☛ *Persoonlijke zorg en aandacht*
- ☛ *Oog voor zorg na de uitvaart*
- ☛ *Voor ieder budget*
- ☛ *Vrijblijvende voorbespreking*
- ☛ *Dag en nacht beschikbaar*

Rob de Ruijter

24-uurs toegang tot eigen rouwkamers aan de Adriaen van Ostadestraat 1^a | 2981 CB Ridderkerk

Uitvaartverzorging Ridderkerk
Lagendijk 191
2981 EL Ridderkerk

T 0180 - 430 300
E info@uitvaartverzorgingridderkerk.nl
W www.uitvaartverzorgingridderkerk.nl

ZAALVERHUUR

voor zakelijke en particuliere bijeenkomsten

In het kerkgebouw *Kerk aan de Maas* zijn diverse zalen te huur. De kleine zaal is zeer geschikt voor het vieren van verjaardagen. De grote zaal leent zich goed voor recepties en feesten. De twee vergaderzalen met groot scherm zijn geschikt voor vergaderingen tot 20 personen. De kerkzaal met podium en orgel is ideaal voor kleine en grote koorrepetities.

Adres

Kerk aan de Maas
Pretoriusstraat 56
Ridderkerk
www.pgbolnes.nl

Neem contact op met
coördinator Marit Leertouwer
via beheer@pgbolnes.nl of
06 272 123 89.

Niet is het laatste woord gesproken

Niet is het laatste woord gesproken,
er klinkt een lied, al is het nacht.
Onzeker gaan wij, reisgenoten,
op weg met wie ons samenbracht.
Wat komen zal is nog verborgen,
God weet wat ons te wachten staat:
het stille licht, een nieuwe morgen,
waarmee ik mij verzoenen laat.

Wie als het water uitgegoten
de dorre grond tot bloeien brengt;
wie als de dauw daalt in de morgen
en schepping teer met licht doordrenkt,
leeft niet vergeefs, gaat niet verloren
in duisternis van niemandsland.
Eén naam klinkt in het wuivend koren:
belofte van het nieuwe land.

Tekst: Andries Govaart

Melodie: Fokke de Vries

Lied 818

Van de redactie

Voor de volgende uitgave moet de kopij uiterlijk op **vrijdag 24 maart** (maar liefst eerder) zijn ingeleverd. Het gaat dan over de periode van zaterdag 01-04-2023 t/m vrijdag 12-05-2023. De volgende inleverdata zijn: 05-05, 02-06, 07-07, 18-08, 15-09, 20-10, 17-11 en 15-12.

Kopij voor Kerk aan de Maas is welkom op het mailadres basgeelhoed52@gmail.com, Scheldeplein 25. Informatie: 0180-413 552.

Bezorging: Dirk Ketting, Boezemkade 30, 0180 – 411636, kettingvanleeuwen@gmail.com

NB. Bij het deelnemen aan activiteiten of kerkdiensten in ons gebouw kunnen er foto's worden gemaakt die gepubliceerd worden in 'Kerk aan de Maas' of op de website. Als u daar bezwaar tegen hebt kunt u dit aangeven bij de redactie.

De redactie wenst iedereen veel leesplezier!
Wil Wendrich, Hugo Stegman, Bas Geelhoed

Inhoudsopgave

Bladzij	Onderwerp
1	Lied, Bij de voorplaat, Van de redactie, Inhoudsopgave
2	Kerkdiensten
4	NBV21, Gemeenteberaad
7	Flitsen Kerkenraad
8	VVB, Bouwberichten
11	Bloemen
12	Weggaan is een kunst
13	Gemeenteberichten, In herinnering
14	Agenda
15	Diaconie
19	Vrouwencontactgroep
20	Samen aan Tafel, Verjaardagen, Leger des Heils
21	PCOB, Zondagavondzang, Mutaties
22	Veertigdagenboekje en -project
23	Viertafel
24	Joodse wortels van de kerk
26	JOP, Leukste bladzijde
28	Contactpersonen

Bij de voorplaat

Zo willen wij gaan op zijn weg,
een handvol brood zijn voor elkaar.

Veertigdagenkalender

Bij deze uitgave krijgt u ook de veertigdagenkalender uitgedeeld.

In de hal van de kerk liggen extra boekjes.

Kerkdiensten zondag 19 februari t/m 2 april 2023

Zondag 19 februari 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Dhr. P. Mostert uit H.I. Ambacht
Lector	Hugo Stegman
Ouderlingen	Sophia de Lijster en Bas Geelhoed
Diakenen	Marjan Geelhoed
Koster	Rob Stegman
Gastvrouw	Marjan Geelhoed
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk in Actie Ghana 2. Kerk
3 ^e collecte	RRDF – Slumproject in India
Oppas	Miep van Nes
Beeld & Geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Henk den Breejen, Winy van der Pijl en Sophia de Lijster

Zondag 26 februari 9.30 uur 1^e zondag Veertigdagentijd

Kleur kerkelijk jaar	Paars
Voorganger	Ds. D.S.A. de Boer uit Dordrecht
Lector	Carla Trouw
Ouderlingen	Bas Geelhoed en Carla Trouw
Diakenen	Marit Leertouwer
Koster	Henk den Breejen
Gastvrouw	Paula den Breejen
Organist	Thea Verhagen
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk in Actie Zambia 2. Diaconie
3 ^e collecte	Project Veertigdagentijd van Kerk in Actie
Oppas	Janny van der Voort
Beeld & Geluid	Rob Stegman
Kerkauto	Jan Luijendijk, Bas Geelhoed en Annemarie Tamerius

Zondag 5 maart 9.30 uur 2^e zondag Veertigdagentijd

Kleur kerkelijk jaar	Paars
Voorganger	Ria Keijzer-Meeuwse
Lector	Paul van der Voort
Ouderlingen	Carla Trouw en Jan Luijendijk
Diakenen	Marjon Koers
Koster	Bert Ruinard
Gastvrouw	Arja van Wingerden
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk in Actie Palestina 2. JOP
3 ^e collecte	Project Veertigdagentijd van Kerk in Actie
Kindernevendienst	Femke Zandink
Oppas	Sophia de Lijster
Beeld & Geluid	Nick Schinkelshoek
Kerkauto	Paul van der Voort, Nico Wendrich en Gert Schop

Kerkdiensten

Zondag 12 maart 9.30 uur 3^e zondag Veertigdagentijd & Biddag

Kleur kerkelijk jaar	Paars
Voorganger	Ds. C. Versteeg uit Veenendaal
Lector	Bas Geelhoed
Ouderlingen	Jan Luijendijk en Wil Wendrich
Diakenen	Arja van Wingerden
Koster	Winy van der Pijl
Gastvrouw	Nel Hengstmengel
Organist	Freek Krabbendam
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk 2. Kerk in Actie Binnenlands diaconaat
3 ^e collecte	Project Veertigdagentijd van Kerk in Actie
Oppas	Jan Luijendijk
Beeld & Geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Paul Zuurveld, Wim van Koeveringe en Nel Hengstmengel

Zondag 19 maart 9.30 uur 4^e zondag Veertigdagentijd

Kleur kerkelijk jaar	Paars
Voorganger	Ds. E. Schipper uit Dordrecht
Lector	Hugo Stegman
Ouderlingen	Wil Wendrich en Henk den Breejen
Diakenen	Marjan Geelhoed
Koster	Cees Opmeer
Gastvrouw	Ruth van Koeveringe
Organist	Thea Verhagen
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Diaconie 2. PKN Missionair werk
3 ^e collecte	Project Veertigdagentijd van Kerk in Actie
Oppas	Truus Luijendijk
Beeld & Geluid	Rob Stegman
Kerkauto	Gert van Nes, Winy van der Pijl en Sophia de Lijster

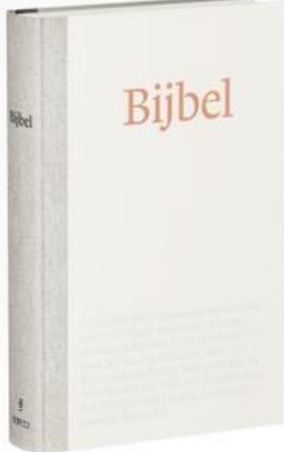
Zondag 26 maart 9.30 uur 5^e zondag Veertigdagentijd

Kleur kerkelijk jaar	Paars
Voorganger	Mw. Ds. Chr. Bartelink uit Ridderkerk
Lector	Gerda van der Schilt
Ouderlingen	Henk den Breejen en Sophia de Lijster
Diakenen	Marit Leertouwer
Koster	Rob Stegman
Gastvrouw	Anja van de Graaf
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk in Actie Bangladesh 2. Kerk
3 ^e collecte	Project Veertigdagentijd van Kerk in Actie
Oppas	Miep van Nes
Beeld & Geluid	Paul van der Voort
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed en Annemarie Tamerius

Kerkdiensten

Zondag 2 april 9.30 uur Palmzondag

Kleur kerkelijk jaar	Rood
Voorganger	Mw. Ria Keijzer-Meeuwse
Lector	Carla Trouw
Ouderlingen	Sophia de Lijster en Bas Geelhoed
Diakenen	Marjon Koers
Koster	Henk den Breejen
Gastvrouw	Marianne Molendijk
Organist	Herman Houweling
1 ^e en 2 ^e collecte	1. PKN kinderen en jongeren 2. Bloemen
3 ^e collecte	Project Veertigdagentijd van Kerk in Actie
Oppas	Femke Zandink
Beeld & Geluid	Janny van der Voort
Kerkauto	Jan Luijendijk, Nico Wendrich en Gert Schop

NBV21 in gebruik

De afgelopen weken hebt u op de beeldschermen de Bijbellezingen mee kunnen lezen zoals ze in de Nederlandse Bijbel Vertaling 2021 (NBV21) staan. Diverse kerken zijn al eerder overgegaan naar deze nieuwe Bijbelvertaling (van NBV naar NBV21). Deze vertaling heeft weer de 'U' als hoofdletter als het over God gaat. Verder zijn sommige woorden beter vertaald dan in de vorige vertaling, de grammatica is verbeterd en de teksten zijn meer afgestemd op de doelgroep gemeenteleden.

U hebt vorig jaar in 'Kerk aan de Maas' al diverse artikelen hierover kunnen lezen.

Op voorstel van de Werkgroep Eredienst heeft de kerkenraad op 23 januari 2023 besloten om deze NBV21 in onze gemeente te gaan gebruiken. Inmiddels zijn er 2 nieuwe Bijbels aangeschaft: 1 op de kansel en 1 bij de lessenaar op de liturgische tafel.

Met de voorgangers is afgestemd dat we vanaf nu deze vertaling gebruiken.

Namens de WED,
Bas Geelhoed.

Verslag gemeenteberaad 15 januari 2023

Op zondag 15 januari was er weer een gemeenteberaad na de dienst. Er schoven 50 gemeenteleden aan, een mooie opkomst.

Henk den Breejen opende de vergadering, hij heette iedereen welkom, in het bijzonder Karel Jungheim van het dagelijks bestuur van de Groene Tuinkerkerk.

Samenwerking met de Groene Tuinkerkerk

Jan Luijendijk gaf een toelichting op dit agendapunt. Er zijn inmiddels gezamenlijke vergaderingen geweest van de beide moderamina, de colleges van kerkrentmeesters en de diaconieën. Daaruit is gebleken:

Onze gemeenten hebben veel gemeen en delen elkaars visies op het kerk-zijn in deze tijd.

Er bestaat wederzijds grote bereidheid om de samenwerking te zoeken en te kijken hoe we die verder kunnen intensiveren en concretiseren.

Samenwerking kan uiteindelijk leiden tot verdere stappen en zelfs mogelijk tot samengaan.

We willen de kerkgebouwen zo lang mogelijk proberen te behouden.

In september '22 is er een Intentieverklaring opgesteld en door beide kerken goedgekeurd.

De komende tijd willen we twee sporen bewandelen:

Spoor 1: - De samenwerking op de diverse fronten intensiveren.

- Momenten creëren waarop gemeenteleden van beide kerken elkaar kunnen ontmoeten.
- Communicatie: delen van informatie over elkaars activiteiten via kerkbladen, websites, gemeenteberaden, etc.

Spoor 2: - Concrete zaken oppakken die actueel zijn en waar kansen liggen, bijv. bij vacatures van predikant en kerkelijk werkers die in beide gemeenten binnen 2 jaar zullen ontstaan.

- Samenwerking tussen diaconieën, CvK's en pastores.

Voorbeelden van samenwerking in de afgelopen maanden:

De gespreksgroep in de GTK o.l.v. Ds. Hermie Hummel met als thema "vergeving", deze groep gaat verder met een nieuw thema.

De kerstherberg, een geslaagd project!

Samenwerking Diaconieën: de actie Wensboom voor de Voedselbank, plannen voor een gezamenlijke lunch en de gezamenlijke Actie Vakantietas.

Er bestaat wederzijds grote bereidheid om de samenwerking te zoeken en te kijken hoe we die verder kunnen intensiveren en concretiseren.

Advies van de classis

De Colleges van Kerkrentmeesters hebben advies ingewonnen bij de adviseurs van de Classis Zuid-Holland Zuid, met als basis het overzicht van de formatieplaatsen in beide kerken:

Groene Tuinkerker: - Ds. H. Hummel: 0,5 fte; contract eindigt 1/8 2024

- M. van Weerden: 0,2 fte; contract eindigt 1/4 2023

PG Bolnes: - Ria Keijzer-Meeuwse: 0,5 fte; contract eindigt 1/8/ 2023

Gezamenlijk is er dus max 1,2 formatieplaats (fte), maar dit is afhankelijk van de uitkomst van de solvabiliteitsberekeningen van beide kerken voor komende 8 jaar. De classis zal een zwaar advies geven wel een predikant te beroepen. Het verdere advies van de classis:

- blijf flexibel, houd alle opties open totdat de hele 1,2 fte vrij is;
- beroep een predikant voor beide gemeentes samen;
- inventariseer de benodigde inzet in de periode van 1/4 '23 tot 1/8 '24 voor pastoraat (incl. uitvaartdiensten), opbouwwerk/vorming en toerusting, jeugd.

Classis predikant Ds. van Meijeren juicht onze samenwerking toe.

Tot zover over het advies van de classis.

De opties

Jan ging verder met de toelichting dat er meerdere opties zijn om een predikant te beroepen:

1. Samen 1 predikant beroepen, PGB 50% en GTK 50%. De predikant krijgt dan 2 aanstellingen voor 50%.

2. De predikant wordt door 1 gemeente beroepen en gedeeltelijk gedetacheerd bij de andere gemeente.

3. PG Bolnes beroept een predikant voor 50% en deze gaat tijdelijk extra werken in de Groene Tuinkerker, of andersom.

4. Een samenwerkingsverband aangaan alleen voor de aanstelling van de predikant.

Opties voor een combinatie van predikant en kerkelijk werker(s):

1,0 predikant + 0,2 kerkelijk werker

0,8 predikant + 0,4 kerkelijk werker

0,8 predikant + 2 x 0,2 kerkelijk werker

0,6 predikant + 1 of 2 kerkelijk werkers

Kerkelijk werkers krijgen een specifiek aandachtspunt, zoals bijvoorbeeld pastoraat, opbouw/vorming en toerusting, jeugd, etc.

Tenslotte liet Jan zien hoe we nu verder kunnen gaan:

1. Op korte termijn een gezamenlijke commissie benoemen die een profielschets maakt van beide gemeenten en van de te beroepen predikant.
2. Gezamenlijke activiteiten organiseren;
3. Elkaar ontmoeten;
4. Gezamenlijke diensten in de zomer?

Appostel app

Het volgende punt op de agenda was de Appostel app. Henk vertelde over de voordelen van deze app, bv dat het dan niet meer nodig is om contant geld te storten bij de bank. Dat gaat nl steeds meer geld kosten en dat gaat toch van de collecteopbrengst af. Het is de bedoeling dat we de app gaan gebruiken voor digitale collectes, maar ook voor het kerkblad en voor communicatie. De volgende stap was dat iedereen vol verwachting de mobiele telefoon opzocht. Henk den Breejen en Marit Leertouwer lieten zien hoe de app gedownload moest worden en hoe we ons konden aanmelden. Het ging in kleine stapjes. En wie wilde kreeg hulp.

Een vraag: wat moet iemand die geen mobiel heeft?

Antwoord: het is allemaal vrijwillig, gewoon contant geld en collectebonnen geven blijft ook mogelijk, het kerkblad blijft ook op papier in de bus vallen en communicatie blijft natuurlijk ook op allerlei manieren mogelijk. Maar het gebruik van de app heeft voordelen en we willen het graag gaan ondervinden.

Invulling kosterschap en beheer

Jan bedankt de gemeenteleden voor de respons op de vraag om vrijwilligers. Er is nu een ploeg die de doordeweekse activiteiten gaat draaien, er is een ploeg kosters voor de kerkdiensten, er is iemand die de zalenverhuur coördineert, kortom een hoopvolle ontwikkeling. Er zijn nog mensen nodig voor de dinsdagavond, 2 x per maand.

Poster met foto's

Vanuit de kerkenraad komt het voorstel om een poster te maken waar alle gemeenteleden op staan met een fotootje en hun naam. Die poster krijgt een plek in een van de ruimtes. Zo kun je daar even gaan kijken als je wil weten wie degene is die net genoemd is bij de afkondigingen, om maar eens een situatie te noemen. De gemeenteleden voelen er wel iets voor. Er is al een fotograaf, Nico Wendrich, hij zal binnenkort op zondag na de dienst van start gaan om foto's te maken. Wie zelf een foto heeft, mag die sturen naar foto@pgholnes.nl, of in een enveloppe (met naam svp) bij de scriba in de bus doen.

Er waren geen vragen of opmerkingen in de rondvraag, dus vervolgens bedankte Henk de aanwezigen voor hun inbreng en sloot daarmee de vergadering.

Wil Wendrich, scriba

Flitsen uit de kerkenraadsvergadering van 23 januari 2023

De voorzitter, Henk, heet iedereen welkom bij deze eerste kerkenraadsvergadering van 2023 en bidt om een zegen met de woorden van het gebed voor nieuwjaar van ds. René de Reuver.

Samenwerking met de Groene Tuinkerk.

Bij het gemeenteberaad van 15 januari is de gemeente bijgepraat over de samenwerking tussen de Groene Tuinkerk en onze kerk. Het geeft rust dat er nu geen reden is om over het loslaten van gebouwen te spreken.

Voor beide gemeentes is het wel belangrijk na te denken hoe het verder moet nadat het contract met de pastoraal medewerker van de Groene Tuinkerk afloopt in april van dit jaar, Ria per 1 augustus 2023 stopt en ds. Hermie Hummel in augustus 2024 met emeritaat gaat. Het moderamen is hier actief mee bezig.

Appostel app

Tijdens het gemeenteberaad is ook de Appostel app geïntroduceerd. Iedereen die een smartphone bij zich had, kon de app installeren al of niet met behulp van Henk en Marit. Sinds die datum zijn er al veel gemeenteleden die via deze app hun collectegeld overmaken. Er komt een moment in de dienst waarop deze manier van collecteren plaats kan vinden.

Poster met foto's

Het is de bedoeling dat er een poster komt waar alle gemeenteleden op staan. De poster kan de herkenbaarheid bevorderen voor onszelf maar ook voor nieuwe gemeenteleden.

Nico Wendrich zal op zondag 5 maart de foto's maken. Er komt ook een e-mailadres waar gemeenteleden een foto naartoe kunnen sturen. Natuurlijk kunnen gemeenteleden ook zelf een (pas)foto inleveren.

Groothuisbezoek

De voorbereidingen voor het groothuisbezoek zijn gestart. Ria vraagt Gert den Boef, de voorganger op zondag 29 januari, het thema Gastvrijheid te betrekken in de dienst.

Gemeentefilm

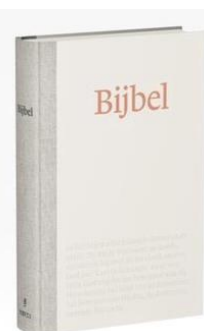
De gemeentefilm is in voorbereiding. Het thema is: 'Alles is liefde'. Het is de bedoeling dat de film kort na 14 februari uitkomt.

Voor wie geen internet heeft of wie het gewoon gezellig vindt, komt er mogelijk op een zondagmiddag een kans om de film in de kerk te bekijken.

Gezamenlijke lunch op 25 februari

De diaconie organiseert samen met twee leden van de Groene Tuinkerk een gezamenlijke lunch op zaterdag 25 februari. Op voorstel van de Groene Tuinkerk vindt de lunch plaats in ons gebouw, Kerk aan de Maas. U leest er vast meer over verderop in dit blad.

WED

Lectoren hebben behoefte aan een bijbel met een duidelijk leesbare letter.

Janny van de Voort heeft de gezinsbijbel in de vertaling NBV21 gekocht. Deze uitvoering heeft een goed leesbare letter.

De lectoren hebben de kans gekregen de leesbaarheid van deze bijbel in de kerkzaal uit te proberen. De kerkenraad besluit de NBV21 te gaan gebruiken.

Carla Trouw,
notulist

Resultaat VVB 2023

Nu nagenoeg alle reacties op de Actie Kerkbalans binnen zijn, kunnen we het voorlopige maar toch redelijk betrouwbare eindresultaat bekend maken.

Het geheel resulteert in een VVB-toezegging op dit moment van **€ 49.059,00** (vorig jaar € 50.381 toegezegd). Van de nog te ontvangen retourenveloppen verwachten we nog ca. € 1.535,00 aan toezeggingen binnen te krijgen.

Dat betekent dat we op ongeveer dezelfde opbrengst als vorig jaar uitkomen. De enkele nog niet ontvangen antwoorden hopen we ook spoedig binnen te krijgen. We zijn dankbaar voor dit resultaat. Het College van Kerkrentmeesters wil iedereen hartelijk bedanken voor de steun aan de Actie Kerkbalans. Al met al een duidelijk signaal dat de kerk u nog veel waard is!

Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de Kerkbalanslopers, die leden van onze kerk die zich met het wegbrengen en ophalen van de enveloppen hebben bezig gehouden.

Namens het College van Kerkrentmeesters,
het VVB team; Henk Verschoor, Daan en Winy van der Pijl

Bouwberichten van Ria Keijzer, 13 februari 2023

Het voorjaar ontluikt. Een tijd om naar uit te zien.

In de Bouwberichten een vooruitblik naar wat in de komende weken op de rol staat. Februari en maart staan zoals u zult zien in het teken van vriendschap en liefde. Theologisch doorvertaald brengen die woorden ons in de veertigdagentijd. Alles wordt anders als je Pasen ziet als overwinning van het Leven en als mogelijkheid tot opstanding – thema is ‘Verander je mee?’

Veertigdagentijd:

In het Adventsproject werden de aangeleverde thema's in de PKN-handleidingen wat ervaren als 'bedacht'. U weet wel: de zondagen over de voormoeders van Jezus. In de tijd naar Pasen zijn er de 'gewone' lezingen, waarin we Jezus volgen op Zijn weg naar Jeruzalem. In alle verhalen komt het element voor van een verandering, een omslagpunt, waaraan we ons kunnen spiegelen of waarover we aan het denken worden gezet.

- Via een velletje met korte beschrijvingen, een afbeelding en het projectlied kan elke kerkganger en gast de accenten en samenhang zien rond de zondagen. Koepelthema is: "Verander je mee?", een thema dat door de PKN wordt gevolgd en leidend is in het blad 'Kind en Zondag'.
- We hebben een projectbrief gemaakt voor alle voorgangers in deze periode richting Pasen, zodat we als gemeente de samenhang en de 'oploop' ervaren.
- Voor de kinderen komt er weer een pakketje met een speel- en doeboekje, waardoor het thema en Pasen meer tot hen gaan spreken.
- Het veertigdagenboekje, dat in oecumenisch beheer is uitgegeven, helpt ons in dagelijkse momenten van meditatie of als lezing aan tafel. Van harte aanbevolen. Voor wie het niet heeft: in o.a. de kerk liggen extra exemplaren.
- Op elke vrijdag zijn er ochtend- of avondgebeden. U vindt een overzicht in deze editie van Kerk aan de Maas en in het veertigdagenboekje. In ons kerkgebouw is er een avondgebed op 31 maart. Centraal staat dan het verhaal van de bruiloft te Kana, met liederen die gaan over aandacht & liefde en het lied "over liefde" in een clip gezongen door Trijntje Oosterhuis. Ik hoop die viering te leiden.

Gerda van der Schilt en Janny van der Voort hebben veel tijd en creativiteit besteed aan de veertig-dagentijd. Natuurlijk droeg ik ook bij, maar de dank is deze keer voor jullie!

Belijdenis op 5 februari

We hebben genoten, ons opgetild gevoeld en de kracht van de geloofsgemeenschap beleefd in de dienst waarin Hugo Stegman belijdenis deed van zijn geloof. Dat bleek uit de vele reacties na afloop. Fijn dat het zo waardevol was.

Ik heb het met vreugde voorbereid en veel beleefd aan de voorgesprekken met Hugo. Dus bij alle bedankjes zeg ik "Graag gedaan!"

Sing Inn

Zoals eerder aangekondigd is er op woensdag 22 februari weer een Sing Inn. Deze keer staan er liederen op de rol die gaan over vriendschap en liefde. Wim (Keijzer) zal weer een mooi programma samenstellen, Jan van der Meer (organist in Barendrecht) verzorgt de begeleiding op de piano.

We beginnen om 13.30 uur, met een kopje koffie, direct gevolgd door het zangprogramma. Zangervaring is niet vereist, deelname is gratis, maar er staat wel een spaarpot zodat zij die het missen kunnen daarin een gift doen. Dank dat u dat bij open activiteiten als het open huis en de Sing Inn zo gul doet! En soms worden we verrast, omdat iemand zomaar € 50 schenkt uit waardering dat deze activiteiten er zijn.

Welkom in het open huis van 7 maart rond Huub Oosterhuis

Het was een boeiende ochtend op 6 februari, toen Hans le Large met de passie die hem siert vertelde over zijn betrokkenheid bij het Interkerkelijk Diaconaal Beraad. Op 7 maart ligt er in de ochtend een heel ander accent. Ds. Piet Taselaar, graag gezien en graag aanwezig in onze kerk, verzorgt een presentatie over het leven en werk van Huub Oosterhuis. Piet noemt hem in zijn vooraankondiging "een van de grootste kerklieddichters van onze tijd". Piet: "Hij was oorspronkelijk bestemd om priester te worden in de RK kerk maar zijn roeping om dichter te zijn was sterker. Hij heeft in oecumenisch verband talloze liederen gedicht en had in Amsterdam de beschikking over uitstekende componisten van kerkmuziek zoals Tom Löwenthal en Bernard Huijbers. Naast kerkliederen schreef hij ook gebeden, orden van dienst voor

eucharistie en voor doopdiensten. Ik hoop een goede mix te maken tussen vertellen en luisteren naar liederen". Hartelijk welkom. We starten om 9.30 uur met een kopje koffie, direct gevolgd door de presentatie. Om 11.30 uur sluiten we altijd de herberg. Er is dus volop tijd voor ontmoeting en gesprek. Neemt u anderen mee?

Samen met de Groene Tuinkerkerk

Als u dit leest heeft de evaluatie plaats gevonden van de Kerstherberg, voor het eerst samen voorbereid door en voor IJsselmonde en Bolnes. Een geslaagd project dat ook weer nieuwe betrokkenheid heeft opgeroepen in de kerk en bij belangstellenden. Belangrijk is dat we alle documenten bij het voorwerk goed bewaren, zodat er volgende keer mee gewerkt kan worden als evt. een ander de coördinatie ter hand neemt. Natuurlijk ben ik vanuit mijn ambt in alle opzichten betrokken bij de route die we nu gaan in de samenwerking met de Groene Tuinkerkerk. Niet voor wat betreft opvolging, wel waar het de werkvloer aangaat. Daar zullen we meer en meer naar elkaar toegroeien. Op zaterdag 25 februari is er een lunch in Bolnes voor gemeenteleden uit beide kerken, u bent welkom. Graag even opgeven bij Marjan Geelhoed, 0180-413552.

Familie Van Werkhoven

Een jaar geleden streken ze neer in onze kerk: Erwin en Erika van Werkhoven. Ze verhuisden onlangs naar Wolvega. Begin februari schreven ze een brief. Een gedeelte heb ik geselecteerd t.b.v. het kerkblad, op hun verzoek, en wat ze schrijven mogen we ons aantrekken!

Wat waren wij verrast door het warme en liefdevolle afscheid dat we van Ria en de gemeente kregen toen wij de laatste kerkdienst bijwoonden voor ons vertrek naar Wolvega! Het heeft een diepe indruk op ons achtergelaten dat jullie ons zo welkom lieten voelen, ook al woonden wij pas ongeveer een jaar de diensten bij. Na onze verhuizing hebben we nog vele kaarten gekregen met lieve en aardige wensen. Heel erg bedankt, dat heeft ons erg goed gedaan. Het zal moeilijk worden een kerk in Wolvega of omgeving te vinden waar ook zo'n hartelijke en hechte gemeenschap van mensen aanwezig is. () We wonen nu ongeveer een maand in Wolvega en zijn nog druk bezig met allerlei klussen. () Onze dochter Mika is nu druk bezig met haar scriptie om af te studeren en Timo, onze zoon, heeft 10 februari zijn eerste sollicitatiegesprek in Leeuwarden. De katten zijn inmiddels gewend aan het nieuwe huis en hebben elk hoekje en gaatje bekeken. () Als we straks een beetje op orde zijn, gaan we zeker op zoek naar een andere kerk en zullen we er ook op uit trekken in de natuur hier in de omgeving. () Wij hopen dat de Kerk aan Maas nog vele jaren op deze fijne en hartelijke manier zal doorgaan en wensen jullie alle goeds toe! De Helleborus staat hier op de vlonder voor het raam te pronken en die gaan we een mooi plekje in de tuin geven.

Hartelijke groeten, Erwin, Erica, Timo en Mika

Drie groothuisbezoeken

Fijn dat de opkomst goed was en de gesprekken boeiend waren tijdens de groothuisbezoeken. Alles mocht er zijn: het begrip gastvrijheid, de voorbeelden, de opgave, de grenzen, de Bijbelse gedachten, de vertaling van het begrip naar communicatie ("soms winnen we het debat maar verliezen we elkaar", het plek maken in je hart voor een ander). De vorm met een lunch is goed bevallen. Dank aan allen die meededen. Wie weet kunnen jullie indrukken en terugblik anderen helpen er volgend jaar ook aan deel te nemen!

Filmavond

Dit smaakte naar meer: ingebed in een ontmoeting keken we samen naar een hartverwarmende film over een schoolklas in een Frans dorp. Het maakte veel los, en dat konden we met een hapje en drankje aan de stamtafel in de kleine zaal van de kerk prima met elkaar delen. De 13 aanwezigen uit de kerk en de buurt hebben er zin in om nog eens zo'n filmavond te houden. De commissie opbouwwerk zal met een vervolg komen. Suggesties zijn welkom!

Gemeentefilm

Deze weken zijn we druk bezig een gemeentefilm te maken waarin gemeenteleden bijdragen leveren over vriendschap en liefde. Op 5 februari lagen er tegeltjes op tafel bij de koffie. Dank dat zovelen hun gedachten opschreven! Wanneer de film precies uitkomt is nog niet bekend, maar in elk geval komt er een gezellig momentje in de kerk voor hen die niet of moeilijk met de computer omgaan. Vermoedelijk is dat op het open huis van 4 april.

Hulpje: de fotogalerij

Op zondag 5 maart kunt u zich na de kerkdienst laten fotograferen. Op het gemeenteberaad gaf u goedkeuring aan het idee om een poster te maken met daarop kleine fotootjes-met-naam van alle gemeenteleden. Deze poster wordt een belangrijk hulpmiddel om elkaars namen te kennen en te onthouden, meelevens te betuigen bij berichten over wel en wee (bijvoorbeeld tijdens diensten) en je zo meer deel te voelen van de gemeenschap. Dat laatste geldt zeker ook voor hen die niet meer naar de kerk kunnen komen of in een zorgcentrum wonen. Ook kinderen mogen natuurlijk meedoen. De poster wordt elk jaar ververs.

Leest u dit en kunt u er op zondag 5 maart niet zijn, maak dan gebruik van de volgende mogelijkheden:

- Stuur een foto in waarop uw gezicht scherp en herkenbaar is
- Stuur een recente pasfoto
- Vraag ons of een naaste om even langs te komen en een fotootje te maken

Het maakt niet uit of de foto zwart-wit of kleur is. Mailadres om de foto naar toe te sturen is: foto@pgbolnes.nl. Wilt u de foto als afdruk in de bus doen, dan is Henk den Breejen het juiste adres.

Het is niet verplicht om mee te doen, maar we hopen natuurlijk wel dat de poster zo compleet mogelijk zal zijn.

Voor u allen, en zeker voor hen die inzitten over ziekte, behandelingen, beperkingen of persoonlijke zorgen wens ik Gods nabijheid toe.

Met een hartelijke groet, Ria Keijzer - Meeuwse

De bloemen van de kerk

De bloemen van de kerk zijn de afgelopen weken, als groet en bemoediging, namens ons allen gegaan naar:

- Ineke en Koos Boersma op 22 januari;
- Corrie Dorst-v.d.Merwe op 29 januari;
- Hugo Stegman en Ruth en Wim van Koeveringe op 5 februari;
- Tiny Schot-Bakker op 12 februari.

Weet u misschien ook iemand die we er blij mee kunnen maken? Laat het mij weten!

Met vriendelijke groeten,

Wil Wendrich, tel 0180 487050, scriba@pgbolnes.nl

Weggaan is een kunst

Ja, ik ga per 1 augustus met pensioen. Op de eerste zondag van juli zal ik afscheid nemen van Bolnes. En later volgt, op een locatie in Voorburg, een feest waarin het om mijn hele loopbaan gaat. Een feestprogramma-met-inhoud wordt dat, dus met terugblikken, foto's, muziek, leer- en bedankmomenten en wat zich verder nog aandient. Daar gaat het dan om acht gemeenten en losse banen/fasen. Dat mag dan een keer: een dankbare terugblik vanwege een geweldige loopbaan! In een feestprogramma, als een film van mijn leven en loopbaan. Daarvan hoort u later meer, voor Bolnes staat die datum van zondag 2 juli vast.

Praktisch betekent weggaan in Bolnes dit dat ik goed registreer wat er voor bepaalde werkzaamheden nodig is en kansrijk. De commissie opbouwwerk is daar behulpzaam bij. Aan het einde van de rit maak ik daarover een notitie.

Ik ben gewend om te komen en te gaan in kerken en versta dus de kunst om (als begin) snel ergens thuis te raken en (als eind) werk gedocumenteerd over te dragen. In dit geval wacht er echter geen nieuwe baan maar wel ruimte. In onze kerk te Bolnes is nog geen sluitende oplossing gevonden voor de periode van de zomer in 2023 tot de zomer in 2024, het moment waarop collega Hermie Hummel met emeritaat gaat. U hoorde erover tijdens het gemeenteberaad.

Ik voel mee met de zorgen, heb nagedacht en een aanbod gedaan aan de kerkenraad, dat geldt zolang ik..... niemand voor de voeten loop!

Over dat weggaan en dat aanbod wil ik u graag zelf iets meer vertellen.

U weet dat ik volgens de contractafspraken ondersteunend ben (geweest) in het aandachtswerk, oftewel in het pastorale werkveld. Het reguliere bezoekerwerk werd en wordt gedaan door een prima pastoraal team met Truus Luijendijk, Sophia de Lijster, Carla Trouw, Bas Geelhoed en Annemarie Tamerius. In toerusting, vorming, liturgie, het activiteitenaanbod en allerlei groeps- en projectwerk heb ik mij als opbouwwerker verbonden aan de gemeente. Daar lag ook de grootste behoefte toen ik kwam. In mijn rol als pastor bezocht ik mensen als daartoe aanleiding bleek. Ik deed vieringen en uitvaarten en was stand-by in alle sectoren. Ik bedacht als pastor het project "Het Document", waarin we spreken over leven, levenseinde en uitvaart. Dat is uitgedijd en omarmd. Mijn aanbod is nu dat ik beschikbaar blijf om uitvaarten te doen van hen met wie ik een band heb opgebouwd. Totdat er officieel met de twee kerken samen een nieuwe vaste predikant of kerkelijk werker is gevonden die het dan overneemt.

Ook zal ik met regelmaat nog voorgaan in Bolnes, op enkele eerste zondagen van de maand (met kinderen!) of op hoogtijdagen, in een enkel geval samengaand met een overzienbaar project.

Ik vertrek, niet omdat ik uitgeblust ben of Bolnes zat ben. Ik wil af van die brede beschikbaarheid en meer thuis zijn om met Wim (inmiddels 75) de vrijheid van hoofd, hart en agenda te delen.

Mijn aanbod voor daarna helpt mee om het weggaan minder abrupt te maken. Boven alles heb ik het gevoel gekregen dat ik met dit aanbod wat lucht schep voor de kerkenraad in een onzekere fase. Hopelijk bent u op deze manier voldoende geïnformeerd over komen-en-gaan en zijn vragen die mij hierover direct of indirect bereiken hiermee beantwoord.

Hartelijke groeten,
Ria Keijzer - Meeuwse

Gemeenteberichten

Meeleven

Piet Hoogakker vertelde dat hij deze week weer naar huis mag, daar heeft hij zo naar uitgekeken.

Annemarie Tamerius werd onverwachts opgenomen in het ziekenhuis met hartklachten. Ze is nu weer thuis en het gaat weer beter met haar. Ze moet het nog rustig aan doen.

Bedankt

Op 5 januari j.l. heb ik, Ad van Kaam, een complete nieuwe rechter heup gekregen.

Onlangs kregen wij via het wijkteam een boeket waar wij erg content mee waren, daarvoor hartelijk dank. Nu is het nog een kwestie van revalideren, maar het komt goed.

Ria en Ad van Kaam

Bedankt

Ik wil alle gemeenteleden heel hartelijk bedanken voor de vele kaarten en berichten welke Miep en ik mochten ontvangen naar aanleiding van mijn ziekte die in november bij mij ontdekt is.

Inmiddels heb ik sinds eind november verschillende behandelingen ondergaan en ben nu vanaf eind januari in het bestralingstraject beland.

We hopen op een positieve ontwikkeling en dat de behandelingen zullen aanslaan.

Met vriendelijke groeten,

Gert van Nes

In herinnering, Gozewijn Dirk Vlasblom

In juni 2022 verhuisde Goos van het vertrouwde Bolnes naar een zorgcentrum in Vught, in de verwachting dat hij daar nog goede jaren tegemoet ging nabij dochter Cora. Helaas is hij op 12 januari 2023 overleden. In korte tijd verslechterde zijn conditie, ondanks de goede zorg in Vught. Hoezeer zij hem ook missen, zijn naasten konden er in de vrije val die zijn gezondheid maakte vrede mee hebben dat hem verder verval bespaard bleef.

In een volle kerk namen we op 19 januari afscheid van hem. Goos was een fijn mens, beschikbaar en trouw, humorvol en nadenkend. Hij vond het belangrijk dat mensen hun talent goed gebruiken en er zijn voor anderen. Zelf klom hij op tot iemand met goede papieren, passend bij zijn ultieme interesse in constructies en gebouwen. Van zijn bouwkundig inzicht hebben we ook als kerk optimaal geprofiteerd; daaraan is zowel bij zijn vertrek uit Bolnes als tijdens dit definitieve afscheid gerefereerd.

In de liturgie en in de overdenking lag het accent op woorden van Jezus, die ons aanbevelen om je licht te laten schijnen en als zout te zijn dat een leefomgeving, een bouwplan of relaties smaakvol en mooier maakt. Daarvoor waren voor hem het geloof en de kerkgemeenschap een onmisbaar fundament. Hij zakte niet weg in problemen, ook niet toen zijn grote liefde Tonny overleed. Hij keek vooruit, altijd weer. Geen wonder dat we bij het beeld uitkwamen dat een huis, op zand gebouwd, instort bij slecht weer, maar niet als het rotsvaste grond onder de voeten heeft.

Vanuit zijn 'eigen huis', ons kerkgebouw, is Goos naar Vredenhof gebracht waar we hem in liefde hebben losgelaten en toevertrouwd aan de aarde. We zeiden in de dienst: "Nu kom je thuis, de laatste mist verdwenen, en daar is God, die alle tranen wist".

Moge wat Goos Vlasblom was en betekende tot zegen zijn voor velen.

Ria Keijzer, die de dankdienst voor zijn leven leidde.

Agenda van 18 februari t/m 31 maart 2023

Zondag	19-02	Kerkdienst 09.30 u
Dinsdag	21-02	Vrouwencontactgroep 14.00 u
Woensdag	22-02	Sing Inn 13.30 u
	22-02	PCOB in CIK 14.00 u
Vrijdag	24-02	Vrijdagavondgebed CIK 19.30 u
Zaterdag	25-02	Lunch met Groene Tuinkerkerk in Bolnes 13.00 u
Zondag	26-02	Kerkdienst 09.30 u
Woensdag	01-03	College van Kerkrentmeesters 19.30 u
Vrijdag	03-03	Vrijdagavondgebed St Joriskerk 19.30 u
Zaterdag	04-03	Voedselbank 11.00 u
Zondag	05-03	Kerkdienst 09.30 u
Maandag	06-03	Moderamen 19.30 u
	06-03	Liedboekgroep 19.30 u
Dinsdag	07-03	Open Huis met ds. P. Taselaar 09.30 u
Vrijdag	10-03	Vrijdagavondgebed Opstandingskerk 19.30 u
Zondag	12-03	Kerkdienst 09.30 u
Maandag	13-03	Kerkenraad 19.30 u
Vrijdag	17-03	Vrijdagavondgebed CIK 19.30 u
Zondag	19-03	Kerkdienst 09.30 u
	19-03	Gezinsontmoeting in De Levensbron 11.00 u
Dinsdag	21-03	Vrouwencontactgroep 14.00 u
Vrijdag	24-03	Samen aan tafel 18.00 u
	24-03	Sobere maaltijd en Vrijdagavondgebed Levensbron
	24-03	Kopij Kerk aan de Maas
Zondag	26-03	Kerkdienst 09.30 u
	26-03	Redactie Kerk aan de Maas 14.00 u
Maandag	27-03	Liedboekgroep 19.30 u
	27-03	Diaconie 20.00 u
Woensdag	29-03	PCOB in CIK 14.00 u
Donderdag	30-03	Winterterras 10.00 u
Vrijdag	31-03	Sobere maaltijd en vrijdagavondgebed Bolnes
Zaterdag	01-04	Voedselbank 11.00 u
	01-04	Stiltewandeling Christus is Koningkerk

Agenda

Berichten van de diaconie

Collectes

Zondag 19 februari 2023 Algemeen doel (noodsituaties)

Deze collecte kan voor plotseling optredende noodsituaties worden bestemd of door de diaconie ingezet worden voor plaatselijke of regionale projecten.

kerk in actie

Zondag 26 februari 2023 Veertigdagentijd – Zending in Zambia

Meer dan 20.000 gezinnen in Zambia zijn ouderloos. Het zijn gezinnen met kinderen onder de 18 als gezinshoofd. Lange tijd zorgden opa's en oma's voor deze kinderen, nadat hun ouders aan aids waren overleden. Maar als die ook overlijden, staan deze kinderen er alleen voor. De Raad van Kerken in Zambia stimuleert kerken om naar deze kinderen om te kijken. Kerkleiders en maatjes worden getraind om hen te begeleiden en praktisch te ondersteunen.

Zondag 5 maart 2023 Veertigdagentijd – Zending in Palestina

Palestijnse christenen vormen een kleine gemeenschap in het Heilige Land: minder dan 2 procent van de bevolking is christen. Kerk in Actie steunt het werk van verschillende organisaties in Palestina die lokale gemeenten ondersteunen, zowel bij bijbelstudie als bij diaconaal werk.

Gemeenteleden krijgen meer bijbelkennis en dat opent deuren: ze passen het toe in hun eigen leven en worden actiever in de kerk. Samen bespreken ze problemen in de samenleving en zoeken naar oplossingen.

Woensdag 8 maart 2023 Biddag Werelddiaconaat

Noord-Ghana is een droog gebied. Het is moeilijk om hier rond te komen met landbouw, terwijl dat wel de belangrijkste bron van inkomsten is. Veel mensen leven dan ook in armoede. Vrouwen proberen op allerlei manieren een bijdrage te leveren aan het inkomen. Een van die manieren is het verzamelen en verwerken van kariténoten.

De Presbyteriaanse Kerk in Ghana helpt vrouwen om dit zo goed mogelijk te doen en de beste prijs voor hun noten en boter te krijgen.

Zondag 12 maart 2023 Veertigdagentijd Binnenlands diaconaat (Nederland)

In Nederland zijn ruim 33.000 mensen gedetineerd en zitten een korte of langere gevangenisstraf uit. Jezus vraagt ons niet te oordelen, maar barmhartig naar hen om te zien. Daarom reiken we (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie een helpende hand om te werken naar herstel.

Kerk in Actie ondersteunt diverse initiatieven in Nederland die omzien naar gevangenen en hun partners en kinderen, hen bezoeken tijdens de detentie, maar ook een nieuwe kans bieden in de maatschappij.

Zondag 19 maart 2023 Veertigdagentijd Missionair werk

Samen met kinderen én volwassenen ontdekken, vieren en eten. Met elkaar in het voetspoor van Jezus leren gaan. Kliederkerk is een missionaire vorm van kerk-zijn waarin jong én oud op een creatieve manier de betekenis van bijbelverhalen ontdekken.

Het is een geweldige manier om gezinnen en kinderen die geen kerkelijke achtergrond hebben aan te spreken.

De Protestantse Kerk in Nederland ondersteunt kliederkerken zodat zij kunnen groeien als vindplaats van geloof, hoop en liefde.

Zondag 26 maart 2023 Veertigdagentijd Werelddiaconaat Bangladesh

In Bangladesh is de werkloosheid onder jongeren hoog. Dit komt onder meer doordat veel opleidingen niet aansluiten op wat de arbeidsmarkt vraagt. Zo is er bijvoorbeeld een groot tekort aan goed opgeleide vakmensen en worden daarvoor jongeren uit India aangetrokken.

Kerk in Actie gaat samen met een lokale partnerorganisatie 300 jongeren naar werk begeleiden. Zij zullen een leer-werktraject volgen en krijgen daarnaast training in ondernemersvaardigheden, zodat zij een eigen bedrijf kunnen starten.

Offerblok (derde collecte bij de deur) Veertigdagentijd

Uit liefde voor jou

Woorden die laten zien dat je voor iemand van betekenis wilt zijn. Dat 't je echt om die ander te doen is. Jezus heeft ons laten zien hoe je dat kunt doen. Hij gaf zijn tijd, zijn aandacht en zelfs zijn leven uit liefde voor mensen. Een plek die ons daaraan herinnert is de Tafel van de Heer, waar we worden opgeroepen om te delen van wat we ontvangen. Zo inspireert Jezus ons tot op de dag van vandaag. In de Veertigdagentijd geven we Zijn liefde door: aan mensen dichtbij en ver weg. Samen zijn we de kerk in actie.

Paasproject Moldavië centraal 'Uit liefde voor jou'

In de Veertigdagentijd campagne staat iedere week een ander project op het collecterooster. Het paasproject **'Kerk helpt kwetsbare mensen in Moldavië'** is het hoofdproject van de campagne en daarmee ook het spaardoel van de vastenactie die aan de campagne is gekoppeld.

Zondag 2 april 2023 Veertigdagentijd Kinderen en jongeren Nederland

Maar liefst zesduizend jongeren tussen de 10 en 17 jaar doen elk jaar in de week voor Pasen mee met de PaasChallenge. Met dit spel, dat gemaakt is door de jeugdwerkorganisatie van de Protestantse Kerk, leven de jongeren zich in de karakters uit het paasverhaal in.

Door middel van allerlei opdrachten ontdekken ze de betekenis van Jezus' dood en opstanding en denken ze na over het einde van het kwaad en duisternis. De PaasChallenge is leerzaam en verbindend.

Nieuwe bestemming 3^e collecte bij Heilig Avondmaal: Mercy Ships

De derde collecte is tijdens een Avondmaalsdienst altijd bestemd voor een speciaal gekozen doel. Na twee jaar het project 'Straatkinderen in Oeganda' te hebben gesteund, gaan we vanaf 2023 Mercy Ships steunen.

Drijvende ziekenhuizen in Afrika

Mercy Ships begon met een droom: ziekenhuisschepen bemannend met vrijwilligers die de armste landen van de wereld helpen door medische zorg te bieden. Gods liefde op een praktische manier aan de allerarmsten laten zien. Door de jaren heen heeft Mercy Ships met een handvol schepen meer dan twee miljoen mensen in ontwikkelingslanden geholpen met medische operaties en ontwikkelingsprojecten. En elke dag, met elke operatie, elk patiënt, brengen we die droom in vervulling.

Het werk van Mercy Ships bestaat uit een aantal medische programma's en training & voorlichting. De medische operaties van Mercy Ships pakken de meest voorkomende aandoeningen in Afrika aan. Zo helpen we kinderen en volwassenen die te kampen hebben met aandoeningen als gespleten lippen, tumoren, oogkwalen en ernstig vergroeide benen (bij kinderen). Door trainingen en medisch onderwijs

dragen we bij aan de verbetering van de gezondheidszorg in een land. Zo kan de gezondheidszorg in een land blijven ontwikkelen nadat de Africa Mercy vertrokken is.

De twee schepen van Mercy Ships:

De Africa Mercy (2007 - heden)

De Global Mercy (2021 – heden)

Voor meer informatie: www.mercyships.nl

Hopelijk bent u ook enthousiast geworden over dit mooie goede doel!

Namens de diaconie,
Marjon Hoogendijk

Voedselbank

Als diaconie vroegen wij aan u om producten voor de Voedselbank in te leveren bij de kerk.

De eerste zaterdag van februari zijn er meer dan 7 kratten en enkele dozen met producten ingeleverd. Wat ons blij stemt is dat wij ook andere mensen zien die het in De Combinatie hebben gelezen en die ook de moeite nemen om wat te brengen.

Namens de diaconie en vooral namens de mensen die het zo hard nodig hebben: hartelijk dank.

Op zaterdag 4 maart kunt u weer producten voor de Voedselbank inleveren. Alles is welkom, maar vooral potten of blikken met groenten, soep, ontbijtkoek, crackers, hagelslag, jam, pindakaas, beschuit, keukenrollen en zeep.

Hebt u andere producten, alles is welkom! Geef wat u wil in deze lastige tijd.

U kunt alles inleveren tussen 11 uur en 12 uur bij de ingang van ons kerkgebouw.

Namens de diaconie,
Marjan Geelhoed & Arja van Wingerden

Diaconie stuurt kaarten naar gevangenen

Diaconale actie in de Veertigdagentijd: groetenactie voor Amnesty International

Afgelopen jaren hebben we als kerk meerdere keren meegedaan met de Paasgroetenactie van de Protestantse Kerk en Kerk in Actie. Hierbij krijgen gedetineerden en tbs'ers in Nederland en Nederlandse gevangenen in het buitenland een bemoedigende groet rond Pasen.

Dit jaar hebben we als diaconie besloten deze actie iets anders in te vullen. We organiseren nu een groetenactie voor gevangenen die bekend zijn bij Amnesty International. Mensen die gevangen zitten op basis van een oneerlijk proces en valse beschuldigingen.

Gedurende de 6 zondagen in de Veertigdagentijd (zondag 26 februari t/m zondag 2 april) zal er op de groentafel in de hal van de kerk een kaart klaarliggen voor Amnesty. Zo laten we deze mensen weten dat ze niet vergeten worden en dat we aan hen

denken. Om ze te bemoedigen, juist in de Veertigdagentijd waarin we uitkijken naar Pasen. Het feest van leven en hoop. Doet u ook mee en tekent u de kaarten?

Hieronder stellen we u voor aan de 6 personen waar we gedurende de 6 zondagen een kaart voor zullen klaarleggen. (Met dank aan Wil Wendrich en Marianne Molendijk die deze actie mede mogelijk maken!)

Namens de diaconie,
Marjon Hoogendijk

Zondag 26 februari

Op deze zondag willen we een kaart sturen naar **Mubarak Bala in Nigeria**.

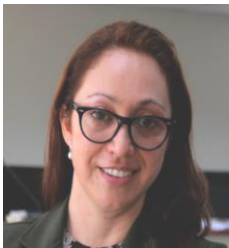
De prominente Nigeriaanse humanist Mubarak Bala heeft op 5 april een celstraf van 24 jaar opgelegd gekregen wegens godslastering.

Bala zat sinds april 2020 vast omdat hij berichten op Facebook had geplaatst waarin hij zich over zijn levensbeschouwing uitsprak. Een rechter oordeelde op 21 december 2020 dat Bala vrijgelaten moest worden. Maar de autoriteiten in het noorden van

Nigeria weigerden dit.

Mubarak Bala zit al ruim 2 jaar vast zonder toegang tot zijn familie en medische zorg voor zijn hoge bloeddruk. Hij heeft zijn advocaat slechts één keer mogen zien. Mogelijk wordt hij mishandeld.

We sturen Mubarak een kaart, zodat hij weet dat wij hem steunen.

Zondag 5 maart

Op deze zondag willen we een kaart sturen naar **Virginia Laparra in Guatemala**.

In Guatemala werd Jurist Virginia Laparra op 16 december 2022 veroordeeld tot 4 jaar celstraf voor 'machtsmisbruik', alleen omdat zij zich bezighoudt met het tegengaan van corruptiezaken. Ze zat 5 maanden lang, 23 uur per dag, opgesloten in een kleine cel zonder ramen.

Laparra werkt als openbaar aanklager voor een kantoor dat in 2008 werd opgericht om de grootschalige corruptie in Guatemala tegen te gaan. Veel medewerkers van dat kantoor worden voortdurend gehinderd in hun werk. Het proces tegen Laparra zat vol onregelmatigheden en zonder enig bewijs. Ze is hoogstwaarschijnlijk alleen aangeklaagd om haar de mond te snoeren.

We sturen Virginia een kaart, zodat zij weet dat wij haar steunen.

Zondag 12 maart

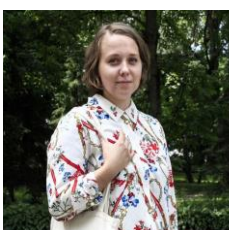
Op deze zondag willen we een kaart sturen naar **Chiou Ho-shun in Taiwan**.

Hij was een jongeman van 29 toen hij in 1989 ter dood werd veroordeeld. Hij is nog steeds in afwachting van zijn executie. Zijn proces werd 11 keer overgedaan, met telkens hetzelfde vonnis.

Chiou werd veroordeeld voor moord en ontvoering, maar het 'bewijs' daarvoor werd verkregen door marteling. Hij kreeg water met peper in zijn mond en neus gegoten, werd geslagen, moest op ijs zitten en kreeg elektrische schokken toegediend.

De doodstraf is een wrede, onmenselijke en vernederende straf. Amnesty is tegen de doodstraf, altijd en overal.

We sturen Chiou een kaart, zodat hij weet dat wij hem steunen.

Zondag 19 maart

Op deze zondag willen we een kaart sturen naar **Marfa Rabkova in Belarus**. De mensenrechtenactivist Marfa Rabkova uit Belarus (Wit Rusland) werd gearresteerd op 17 september 2020. Ze wordt onder meer aangeklaagd voor 'het voorbereiden van rellen'. Dat is een valse aanklacht. Ze is opgepakt vanwege haar werk voor Viasna, een bekende mensenrechtenorganisatie in Belarus. Ze kan 3 jaar gevangenisstraf

krijgen. In Belarus worden de mensenrechten op grote schaal geschonden. Tientallen bekende oppositieleiders en activisten zoals Marfa Rabkova zitten vast, op basis van valse beschuldigingen. We sturen Marfa een kaart, zodat zij weet dat wij haar steunen.

Zondag 26 maart

Op deze zondag willen we een kaart sturen naar **Omar Radi in Marokko.**

De Marokkaanse kritische onderzoeksjournalist Omar Radi kreeg in maart 2022 in hoger beroep te horen dat zijn celstraf van 6 jaar blijft staan. Hij kreeg in juni 2021 die straf opgelegd op beschuldiging van verkrachting en spionage. Dat gebeurde na een buitengewoon oneerlijk proces waarbij belangrijke getuigenissen en bewijsmateriaal voor Radi's verdediging werden verworpen.

Volgens de Marokkaanse autoriteiten zou Radi geld van buitenlandse inlichtingendiensten hebben ontvangen. Maar het ging om onderzoeksbeurzen voor zijn journalistieke werk. Mogelijk wordt Radi gestraft omdat hij onderzoek deed naar corruptie door de overheid.

Radi werd ook beschuldigd van 'verkrachting', maar Radi ontkent dat dit gebeurd is. Beschuldigingen van seksueel geweld moeten goed worden onderzocht en daders moeten voor de rechter worden gebracht. Dat moet wel in een eerlijk proces gebeuren.

We sturen Omar een kaart, zodat hij weet dat wij hem steunen.

Zondag 2 april

Op deze zondag willen we een kaart sturen naar **Maria Ressa in de Filipijnen.**

Maria Ressa is journalist en hoofdredacteur van de kritische Filipijnse nieuwssite Rappler. Ze was ook een uitgesproken tegenstander van voormalig president Duterte en zijn 'oorlog tegen drugs'. Er lopen een heleboel aanklachten tegen Ressa, bedoeld om haar en andere journalisten de mond te snoeren.

Ressa werd in februari 2019 opgepakt vanwege een artikel dat Rappler in 2012 publiceerde. Daarin werd een Filipijnse zakenman ervan beschuldigd betrokken te zijn bij drugshandel en mensen-smokkel. De aanklacht tegen haar was politiek gemotiveerd. Ze werd op 15 juni 2020 veroordeeld wegens smaad en kan 6 jaar cel krijgen. Het hoger beroep loopt nog. Wel is ze op 18 januari 2023 vrijgesproken van de politiek gemotiveerde aanklachten over belastingontduiking. Maria Ressa won in 2021 de Nobelprijs voor de Vrede.

We sturen haar een kaart, zodat Maria weet dat wij haar steunen.

Bericht van de Vrouwencontactgroep

Dinsdag 21 februari hopen wij weer bij elkaar te komen. Van 14.00 tot 16.00 uur zijn we bijeen. We gaan dan creatief aan de slag. Connie heeft deze middag voorbereid en geeft uitleg over het versieren van een fotolijstje van karton.

We vragen jullie een foto of plaatje mee te nemen, die we in dat versierde fotolijstje kunnen doen.

Dinsdag 21 maart staat in het teken van de Veertigdagentijd/Pasen. Welke activiteit we dan met elkaar hopen te beleven, is voor nu nog niet bekend.

Wij hopen tot ziens op dinsdag 21 februari en dinsdag 21 maart.

Janny van der Voort en Gerda van der Schilt

Samen aan tafel op vrijdag 24 maart

Op vrijdag 24 maart is er weer een gezellige maaltijd in de grote zaal van de kerk.

Het menu is nog een verrassing, maar dat het weer smullen wordt, dat staat wel vast. Ook zijn er weer hulpkrachten nodig om dit diner klaar te maken.

Het is gezellig werk en tussendoor hebben we echt ook tijd voor een kopje koffie of thee.

We gaan aan tafel om 18 uur, inloop vanaf 17.30 uur. De helpers zijn welkom vanaf 15.00 uur. Komt u ook? En brengt u iemand mee? Iedereen is welkom, graag aanmelden **uiterlijk maandag 20 maart!**

De kosten: € 7,50.

Heeft u dieetwensen, of heeft u vervoer nodig? Geef het door, het wordt geregeld. Trouwens, voor de komende maanden zijn ook al maaltijden gepland: 21/4, 12/5 en 23/6. Zet het vast in uw agenda....

Voor nu tot ziens op 24 maart!

Annemarie Tamerius, aetamerius@kpnmail.nl, tel 0180 416135 / 0644668365

Wil Wendrich, scriba@pgbolnes, tel 0180 487050 / 06 820 66 497

Verjaardagen

Februari

- 18 Marjan Geelhoed-Schop
- 20 Teun Molendijk
- 23 Paul Zuurveld
- 23 Wil Looijen-Vonk
- 23 Levy Britt Noa van de Graaf
- 24 Cees van 't Hof
- 24 Hans van der Schilt
- 25 Stefan Leertouwer

Maart

- 8 Bep de Jongste
- 8 Rob Stegman
- 10 Sandra de Camps-Verwijs
- 13 Wil Ketting-van Leeuwen
- 16 Bas Geelhoed
- 25 Henk den Breejen
- 28 Mw. A.A. Blij
- 28 Willemijn Ketting-Ruit
- 28 Hugo Stegman
- 31 Rien Verwijs

Word jij onze nieuwe collega?

We zoeken onder andere:

- Mbo Woonbegeleiders
- Hbo Persoonlijk begeleiders
- Wo Gedragwetenschappers

Wat is werken bij het Leger des Heils?

- Doorgaan waar anderen stoppen.
- Samen strijden voor de meest kwetsbare mensen in onze samenleving.
- Werken met passie en impact vanuit ons christelijk geloof.

Kijk op legerdesheils.nl/vacatures.

Of neem contact op met onze recruiter via luca.kappinga@legerdesheils.nl / 06-15127171

Bijeenkomsten PCOB Ridderkerk op 22 februari en 29 maart 2023

Apotheker, een veelomvattend vak

Theo Hans Kuijvenhoven, apotheker te Slikkerveer, is op 22 februari de gastspreker tijdens de ledenbijeenkomst van PCOB Ridderkerk. De taak van een apotheker is veelomvattend. Hij is zorgverlener met deskundigheid op het gebied van medicijnen. Hij moet de klanten onder meer goed informeren over het gebruik, de bijwerkingen, etcetera.

In de afgelopen jaren is de werkdruk sterk toegenomen. In de pers verschijnen regelmatig berichten over medicijnen die langere of korte tijd slecht leverbaar zijn. Het kost de apotheker vaak veel extra tijd en inventiviteit om die tekorten op te lossen. Klanten moeten dan soms noodgedwongen wisselen van medicijnmerk. Dit leidt af en toe tot frustratie en soms zelfs agressief gedrag richting de apotheker en zijn assistenten. Gelukkig gaan ook veel zaken goed.

Het belang van een gevangenispredikant

Ds. Jan Kraaijeveld, oud-voorganger van de Goede Herderkerk (1987-1995) in Ridderkerk heeft vele jaren gewerkt als gevangenispredikant. Hij was onder andere actief in een jeugdinrichting in Nijmegen en in een penitentiaire inrichting in Dordrecht. Ook zette hij zich in voor gevangenen die ten onrechte vastzaten. Op woensdag 29 maart komt hij naar Ridderkerk op uitnodiging van de Protestants Christelijke Ouderenbond PCOB. Hij vertelt dan over zijn werk, geeft een inkijkje in de praktijk en verwoordt het belang dat gedetineerden hechten aan zijn bezoeken. In een interview in 2019 legt hij uit waarom hij voor deze richting gekozen heeft. "Ik wilde gewoon weten of God ook in een gevangenis is", zegt hij dan. Het antwoord blijkt "ja" te zijn. De gevangenis is een harde wereld maar ook een plek waar hij zijn geloof in de praktijk kan brengen. Jan Kraaijeveld wil tijdens zijn bezoek aan Ridderkerk ook aandacht geven aan de vraag hoe bij te dragen aan de terugkeer van gedetineerden in de samenleving. Tevens is er ruim voldoende gelegenheid om vragen te stellen.

De bijeenkomsten worden gehouden in de Christus is Koningkerk, Juliana van Stolbergstraat 44 in Slikkerveer, van 14.00 tot 16.00 uur. De toegang is gratis.

Iedereen is van harte welkom en breng gerust iemand mee.

Informatie over het lidmaatschap PCOB: 06-5375 0608.

Namens het bestuur PCOB Ridderkerk,
Lida Saaij, lidasaij@gmail.com

Zondagavondzang in de Bethelkerk in Zwijndrecht

Het Bethelkerkkoor Zwijndrecht nodigt u uit voor de zondagavondzang die wordt gehouden op zondag 19 februari a.s. om 19.30 uur in Zwijndrecht.

De toegang is gratis, wel is er aan de uitgang een collecte voor bestrijding van de kosten.

Alle informatie over de zondagavondzang en over ons koor vindt u ook op www.bethelkerkkoor.nl.

Namens het Bethelkerkkoor Zwijndrecht,
Ries Knook

Mutaties

Overleden:

13-01-2023 Goos Vlasblom in de leeftijd van 86 jaar.

Veertigdagenboekje en de vrijdagavondvieringen

'Aan tafel' Veertigdagenkalender 2023

In de vorige Kerk aan de Maas heeft u er al over kunnen lezen. Bij deze editie is hij meegeleverd.

De Veertigdagentijd begint op 22 februari, Aswoensdag, met een viering in de Sint Jorisparochie en in de Emmaüsparochie.

Daarnaast zijn er 6 vrijdagavondgebeden. U vindt ze terug op bladzijde 6 van de Veertigdagenkalender.

Als collectedoel tijdens de avondgebeden is dit jaar gekozen voor stichting

De Gaarkeuken van Rotterdam. U leest meer hierover in het boekje op bladzijde 8.

In IJsselmonde zijn er morgengebeden op de vrijdagen 3, 10, 17, 24 maart in parochiekerk De Emmaüsgangers, Bandeloodijk 320, Rotterdam-IJsselmonde (aanvang van deze vieringen is 9.00 uur).

Alle andere activiteiten staan op bladzijde 7 tot 12.

We wensen u een gezegende Veertigdagentijd toe.

De projectgroep Veertigdagenkalender

Veertigdagenproject 2023 'Verander je mee?'

'Verander je mee?' is het overkoepelende thema van deze Veertigdagentijd. Al vanaf de eerste zondag, als we horen over Jezus in de woestijn, ontdekken we dat mensen keuzes kunnen maken. De verhalen in deze Veertigdagentijd laten ons zien dat niet alles hoeft te blijven zoals het is. Een nieuw begin is mogelijk, een nieuwe toekomst kan aanbreken. Daar hoeft je niet zelf voor te zorgen: God maakt dat nieuwe begin voor jou. Hij nodigt ons uit om te kiezen voor het leven. Aan ons de keuze om erin mee te gaan.

In de kerk staat elke zondag een symbolische schikking, die past bij de verhalen die we lezen en horen. U krijgt daar in de dienst uitleg over.

Op de website bij de zondagdienst vindt u elke week het projectblad, op zondagen ligt er een projectblad voor u klaar in de kerk.

Op het projectblad staan een korte inhoud van het Bijbelverhaal met een bijpassende afbeelding, het projectlied en de vraag die past bij het verhaal van de zondag.

We wensen u een goede Veertigdagentijd toe.

Werkgroep Eredienst

Een viertafel thuis bij de zondagse lezingen 'Verander je mee'

Ook thuis kunt u schikkingen maken die passen bij de zondagse lezingen.

U maakt een losse schikking of bouwt hem gaandeweg op. Elke week kunt u de Bijbeltekst lezen die bij de viertafel hoort. Daarnaast is er een vraag bij waar u over na kunt denken. Ook met kinderen is dit goed te doen.

Op de volgende bladzijde ziet u voorbeelden hoe u de viertafel kunt maken.

Nodig als basis: paars doek, voor elke week een bord of schaal, evt. zand.

Dit werkblad staat ook op de website, u kunt hem ook opvragen bij één van ons. Dan ontvangt u hem per mail of uitgeprint.

We wensen u en jullie een goede Veertigdagentijd toe,

Gerda en Janny

26 februari

Tekst om te lezen en bij stil te staan: Matteüs 4:1-11, Jezus in de woestijn.
Vraag bij de schikking: *Waar zeg jij nee tegen?*

Nodig: Evt. gebogen bananenblad, paars doek, bord met zand, cactus, stenen en brood. Goudkleurig doek.

Zondag 5 maart

Tekst om te lezen en bij stil te staan: Matteüs 17:1-9, Verheerlijking op de berg.
Vraag bij de schikking: *Maak jij ruimte om God te ontmoeten en waar ga jij van stralen?*

Nodig: paars doek, steentjes in de vaas (berg), vaas met 3 witte rozen aangevuld met gipskruid (wolk idee).

Zondag 12 maart

Tekst om te lezen en bij stil te staan: Johannes 4:5-26 (42), Jezus en de Samaritaanse vrouw bij de put.

Vraag bij de schikking: *Wat betekent water voor jou? Ga je er bewust mee om? Maak je anderen attent op onze wereld met haar problemen? Wat doe je er zelf aan?*

Nodig: paars doek, glazen schaal met daarin water, in het midden van de schaal een klein vaasje met grassen (Bron-idee), evt. wat steentjes er omheen. Ook mogelijk wat kleine vaasjes met water gevuld (delen van Levend water).

Zondag 19 maart

Tekst om te lezen en bij stil te staan: Johannes 9:1-13 (14-25) 26-39, Genezing van een blinde.

Vraag bij de schikking: *Kijk, zie je waarmee jij een ander kunt helpen?*

Nodig: paarse doek, vaasje met blauwe anemoon, bril ernaast.

Zondag 26 maart

Tekst om te lezen en bij stil te staan: Johannes 11:1-4 (5-16) 17-44, Opstanding van Lazarus.

Vraag bij de schikking: *Voor wie ben jij deze week/dag van betekenis geweest? Wie hielp jij vooruit?*

Nodig: paars doek, stenen, takken, witte tulpen, paarse bloemen. Steek de takken, tulpen en blauwe bloemen tussen de witte stenen.

Zondag 2 april

Tekst om te lezen en bij stil te staan: Lucas 19:26-48, Intocht in Jeruzalem.

Vraag bij de schikking: *Waar hoop jij op?*

Nodig: paars doek, bladeren, steentjes (lego), rode bloemen, vaasjes met groene takken

Zondag 9 april Pasen

Tekst om te lezen en bij stil te staan: Johannes 20,1-18, Opstanding.

Vraag bij de schikking: *Wat maakt Pasen voor jou tot een feest?*

Nodig: wit doek, glazen vaasjes, witte bloemen, groen, gipskruid. 1 hogere vaas in het midden (Jezus is opgestaan!).

Joodse wortels van de kerk

De christelijke traditie is vanaf het allereerste begin verworteld met de Joodse gemeenschap, het jodendom zit in de haarvaten van de kerk. Gaandeweg heeft de kerk zich echter van die wortels losgezongen en soms zelfs alle banden verbroken of ontkend. Dit is deel 1 van een serie over de joodse wortels van het Christendom in de nieuwsbrief van de PKN. Auteur is Piet van Midden, emeritus-predikant en docent Hebreeuws aan de Universiteit van Tilburg.

Jezus was een Jood. Dat klinkt als het intrappen van een open deur. Maar die deur staat niet zo spreekwoordelijk open als je wellicht zou denken. Laat ik een voorbeeld geven.

In de kerk eindigt het kerstverhaal doorgaans met de herders die teruggaan naar hun schapen, God lovend en dankend om alles wat ze hadden gehoord en gezien (Lucas 2:20).

Maar het verhaal gaat verder. Het kerstkind is terechtgekomen in een joods gezin. Op de achtste dag na zijn geboorte krijgt het de naam Jezus, op de dag van zijn besnijdenis. Een Joods feest zou je zeggen. Maar het is in de Rooms-Katholieke Kerk het feest van de Heilige Familie geworden. Het kind is als het ware aan Maria geschonken. Van een Joodse vrouw is zij de moeder Gods geworden.

De jongste kerk was een Joodse kerk

Jezus was een Jood, en niet de stichter van de christelijke kerk. Ik weet niet van wie het volgende citaat is, maar sprekend vind ik het wel: 'Christus heeft het Koninkrijk van God gepredikt, maar moet met de kerk genoeg nemen.' De jongste 'kerk' was een beweging rond Jezus, een Joodse variant op het veelkleurige jodendom van die tijd. De leden werden 'de mensen van de Weg' genoemd, namelijk van de weg van Jezus (Handelingen 9:2). Degenen die zich bij die beweging aansloten, waren Joden die zich in die weg konden vinden. Ze hadden niet het idee bezig te zijn met het stichten van een nieuwe groep. Ze hingen Jezus aan, die zij beschouwden als hun Messias.

Mensenwerk of Gods werk

Wat Jezus zei en deed, paste in de meeste gangbare opvattingen. In tegenstelling tot sommige anderen die in die tijd voor zichzelf begonnen met een groepje of messiaanse neigingen hadden, zoals Teudas en Judas (Handelingen 5:36-37). Zij werden aangepakt en hun volgelingen werden uit elkaar geslagen. Het oordeel van farizeeër Gamaliël, lid van het Sanhedrin, is eenvoudig: 'Houd u afzijdig van deze mensen en laat hen begaan, want als het mensenwerk is wat ze nastreven, zal het op niets uitlopen, maar als het Gods werk is, zult u niets tegen hen kunnen uitrichten.' (Handelingen 5:38-39). Misschien zou je voorzichtig kunnen concluderen dat deze farizeeër gelijk heeft gekregen. De volgers van Jezus zijn tot op de dag van vandaag te vinden in kerken wereldwijd.

Wat heeft de christelijke traditie hiervan gemaakt?

In de kerk wordt vaak gefocust op de confronterende gesprekken tussen Jezus en de farizeeërs of (andere) schriftgeleerden. De *pointe* daarvan gaat velen voorbij, omdat de gesprekken vaak gaan om en over de toepassing van de Thora, het eerste deel van de Hebreeuwse (Joodse) Bijbel (de vijf boeken van Mozes). Hier wreekt zich een verschil in de manier waarop wij bijbellezen ten opzichte van hoe de Joodse traditie dat doet. Het Hebreeuwse woord voor 'gebod' is o.a. *mitswa*, maar dat betekent ook 'goede daad'. Een *mitswa* (of *mitswe*) is wat je graag doet voor God en voor elkaar. Daarover gaan de gesprekken van Jezus met de farizeeërs dan ook vaak.

Jezus was in zekere zin een farizeeër. Als je dat hardop in de kerk zegt, oogst je weinig bijval, maar het is niet anders. De manier waarop die gesprekken in de evangeliën worden weergegeven, verraden een bepaalde stijl van discussiëren. Er gaat een verhaal over een vader die met zijn zoontje langs een joods

leerhuis loopt. Het is binnen een lawaai van jewelste. Het kind roept: 'Papa, ze hebben vreselijke ruzie!' Waarop de vader antwoordt: 'Nee, m'n kind, ze hebben de Thora zo lief.' Deze manier van discussiëren zie je ook terug in sommige brieven van Paulus.

Tegenover elkaar

Uiteindelijk is het wel verkeerd gegaan: de Jeruzalemse Joden en die van de Weg van Jezus - die inmiddels christenen worden genoemd - zijn uit elkaar gegaan en tegenover elkaar terechtgekomen. Kijk maar naar het evangelie van Johannes. Daar zie je dat ze niet meer door één deur konden. Er wordt daar over 'de Joden' gesproken, wat al wijst op een groeiende tegenstelling. Er ontstonden allerlei discussies over het vieren van de Joodse feestdagen, en over de vraag of je je moest laten besnijden of niet. Mensen met een niet-Joodse achtergrond begonnen er heel anders over te denken, veel hoefde voor hen niet meer. Ook nam de zondag de plaats in van de sabbat.

Losgezongen van de wortels

Het jodendom zit dus in de haarvaten van de kerk. De christelijke traditie is vanaf het allereerste begin op allerlei manieren verworteld met de Joodse gemeenschap, maar heeft zich van die wortels losgezongen of soms zelfs alle banden verbroken of ontkend.

Het beroemdste voorbeeld daarvan is Marcion, een rijke reder uit Sinope aan de Zwarte Zee, die een kerkgemeenschap stichtte in Rome en een eigen canon opstelde: een evangelie en een paar brieven van Paulus. Daaruit verdween het Oude Testament. Het Nieuwe Testament werd 'ontjoodst'. Er bleef dus niet veel over van de Schrift. Marcion dacht vanuit een tegenstelling: de God van het Oude Testament is een en al een wraakzucht en die van het Nieuwe Testament is een God van liefde.

Marcion is nog lang niet uit de kerk verdwenen, al is hij al snel geëxcommuniceerd. Zijn idee - de tegenstelling tussen de God van het Oude Testament tegenover de God van het Nieuwe Testament - is de eeuwen door in de kerk blijven hangen.

Kort samengevat

- Jezus was een Jood.
- De kerk is een uitingsvorm van wat ooit een beweging rond de Joodse Jezus was.
- In de Joodse traditie is (fel) discussiëren over de Thora gebruikelijk. Dat zie je terug in de gesprekken tussen Jezus en de farizeeërs, en in de brieven van Paulus.
- In het Johannes-evangelie zie je de groeiende tegenstelling tussen 'de Joden' en de volgers van Jezus ontstaan.
- Het denken van de geëxcommuniceerde Marcion is nog steeds terug te vinden in de christelijke traditie.

Wilt u meer weten, kijk op de website van de PKN: www.pkn.nl

Bron: PKN Nieuwsbrief, Het Jodendom zit in de haarvaten van de kerk. Jaarthema 2023 – 2024: Ga mee!

Illustratie: Roel Ottow

JOP

Bij deze Kerk aan de Maas is ook de Veertigdagenkalender bezorgd. De kalender heet: 'Aan tafel'. Voor in de kalender staat een stukje uitleg over de naam van de kalender en op elke woensdag is er een bladzijde speciaal voor jullie om te lezen, om over na te denken en om over te praten.

Op **zondag 5 maart** is er weer nevendienst! En ook op **2 april** en **9 april** met Pasen!

Jullie hebben weer, net als vorig jaar een tasje met een werkboekje gekregen om thuis te gebruiken, op weg naar Pasen. Het heet 'Verander je mee'? Zo heet het Veertigdagenproject in de kerk ook.

In de verhalen horen we dat we dingen kunnen veranderen: dichtbij en verder weg. Dat vraagt Jezus ook aan ons, om te veranderen. Lukt het jou en mij? We kunnen het in ieder geval proberen, toch?!

Zondag 19 maart Gezinsontmoeting in De Levensbron 11.00 uur

Het verhaal van Jona staat centraal bij deze gezinsontmoeting. Samen vieren, samen zingen, samen beleven en samen eten. De gezinsontmoeting is voor jong en oud; voor (groot)ouders en hun (klein)kinderen. Voor jongeren is er een apart programma. De ontmoeting is van 11.00-13.00 uur inclusief een lunch. Aanmelden graag voor 15 maart. Wilt u meer informatie, neem dan contact op met Jolanda van der Pol, 06-37474733.

Femke en Janny

De leukste bladzijde

Sneeuwkllokjes

Je ziet ze nu overal bloeien, ze zijn een van de eerste bloemen in de winter die hun kopjes boven de grond (en sneeuw) steken.

Het zijn kleine witte bloemetjes die hun kopje laten hangen, in het wit zit ook wat lichtgroen, kijk maar eens goed.

Het sneeuwkllokje staat symbool voor hoop, (opnieuw) ontwaken en geven aan dat de lente er aan komt. Ze worden ook wel 'vroegopjes' genoemd.

Sneeuwkllokjes zijn wel giftig, zowel blad, de bloem als de bol, dus wees voorzichtig.

Pannenkoeken met spinazie en kaas

Wat heb je nodig:

300 g tarwebloem, 2 eieren, 500 ml halfvolle melk, 4 el zonnebloemolie, 2 uien, 600 g gewassen spinazie, 150 g belegen kaas, 10 g bieslook (bakje a 20 g), 1 ovenschaal (20 x 30 cm), 1 rasp.

Verwarm de ovengrill voor. Meng de bloem, eieren en melk tot een glad beslag en bak van het beslag 8 pannenkoeken. Snipper intussen de uien.

Verhit 1 el zonnebloemolie in een hapjespan en fruit de ui 3 min. Voeg de spinazie in delen toe en laat slinken. Breng op smaak met peper. Schep in een zeef en laat uitlekken. Snijd de helft van de kaas in blokjes en rasp de rest grof. Vet de ovenschaal in met de rest van de olie. Verdeel de spinazie en kaasblokjes over de pannenkoeken. Rol de pannenkoeken op en leg naast elkaar in de ovenschaal. Strooi de rest van de kaas erover en gratineer 10 min. in de oven. Snijd intussen de bieslook fijn. Haal de pannenkoeken uit de oven en strooi er de bieslook over.

Een vrolijke bos bloemen

Nodig: gekleurd karton, schaar, lijm, papieren bekertje, pijpenragers.
 Deze wiebelbloemen maak je door papieren bloemetjes op pijpenragers te plakken.
 Knip de bloemen uit het karton in de vorm die jij leuk vindt.
 De steeltjes draai je om een potlood of pollepel zodat er een spiraal ontstaat.
 En een omgekeerde versierde papieren beker wordt de vaas.

Krijg je deze verjaardagpuzzel opgelost?

Wel woord vormen de overgebleven letters?

G	G	E	F	E	K	A	A	R	S	E	N
F	E	E	S	T	F	A	M	I	L	I	E
S	K	Z	V	R	I	E	N	D	J	E	S
C	A	D	E	A	U	T	J	E	S	L	I
H	A	B	A	L	L	O	N	N	E	N	C
M	R	S	P	E	L	L	E	T	J	E	S
I	T	V	E	R	S	I	E	R	I	N	G
N	J	I	S	L	I	N	G	E	R	S	T
K	E	E	F	E	E	S	T	H	O	E	D
E	K	O	E	K	H	A	P	P	E	N	E
N	T	R	A	K	T	E	R	E	N	I	R
D	V	L	A	G	G	E	T	J	E	S	D

- BALLONNEN
- CADEAUTJES
- FAMILIE
- FEEST
- FEESTHOED
- GEZELLIGHEID
- KAARSEN
- KAARTJE
- KOEKHAPPEN
- SCHMINKEN
- SLINGERS
- SPELLETJES
- TRAKTEREN
- VERSIERING
- VLAGGETJES
- VRIENDJES

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

woordzoekfabriek.nl

2		7		6				
6				9	4			
	5	9						8
8		3		2				1
		1	6	8	3	4		
	2	5	1	7		8		
		2						9
1	9			3		7		5
7		6		5	2			4

© www.worksheetsplanet.com

Mopjes en raadsels en meer

Eén voor één stappen er mensen de bus in. Bij de volgende halte komen er 6 mensen bij. De halte daarna stappen er 2 mensen uit. Hoe laat is de bus vertrokken?

Politie: "Waar woon jij?"
 Ik: "Bij mijn ouders."
 Politie: "En waar wonen jouw ouders?"
 Ik: "Bij mij."
 Politie: "Waar wonen jullie?"
 Ik: "Wij wonen bij elkaar."
 Politie: "Waar is jullie huis?"
 Ik: "Naast dat van onze burens."
 Politie: "Waar is het huis van jullie burens?"
 Ik: "Als ik u dat vertel, zult u mij niet geloven."
 Politie: "Zeg het maar."
 Ik: "Naast mijn huis."

Paul en Janny

10 GRAPPIGE FEITEN

1. Je kan je ogen niet wassen met zeep.
2. Je kan je haar niet tellen.
3. Je kan niet door je neus ademen terwijl je je tong uitsteekt.
4. Je hebt net nr. 3 geprobeerd.
6. Bij het proberen van nr. 3 merkte je dat het mogelijk is, maar dat je net een hond bent.
7. Je bent nu aan het glimlachen omdat je bent beetgenomen.
8. Je hebt nr. 5 overgeslagen.
9. Je hebt net gekeken of er een nr. 5 is.
10. Deel dit met je vrienden, zodat ook zij kunnen lachen!

Contactpersonen Protestantse Gemeente te Bolnes

Pastor / Kerkelijk werker	Mw. M. (Ria) Keijzer-Meeuwse e-mail: ria.keijzer@casema.nl	070-3191938 / 06-50228250
Voorzitter Kerkenraad	Dhr. H.P. (Henk) den Breejen e-mail: voorzitter@pgbolnes.nl	010-4790357
Scriba	Mw. W. (Wil) Wendrich e-mail: scriba@pgbolnes.nl	0180-487050
Voorzitter C.v.K.	Dhr. J. (Jan) Luijendijk	0180-416731
Penningmeester C.v.K.	Dhr. J. (Joost) Trouw e-mail: jtrouw@hetnet.nl	0180-415062
Voorzitter Diaconie	Mw. M. (Marjon) Koers - Hoogendijk e-mail: marjonhoogendijk@hotmail.com	06-22319542
Penningmeester Diaconie	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: maritleertouwer@hotmail.com	0180-416546 06-27212389
Contactpersoon W.E.D.	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Jeugd	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Kerk en Israël	Dhr. P. (Peter) van der Graaf	0180-413859
Coördinator zalenverhuur	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: beheer@pgbolnes.nl	0180-416546 06-27212389
Kerk aan de Maas	Dhr. B. (Bas) Geelhoed e-mail: basgeelhoed52@gmail.com	0180-413552
Ouderenvervoer	Mw. T. (Truus) Luijendijk e-mail: truusluijendijk@hotmail.com	0180-416731
Preekvoorziening	Mw. T. (Truus) Luijendijk e-mail: truusluijendijk@hotmail.com	0180-416731
Contactpersoon beamerteam	Dhr. R. (Rob) Stegman e-mail: beamerteam.pgbolnes@gmail.com	06-28142718
Kerkelijk Bureau	Mw. W. (Winy) van der Pijl e-mail: winyvanderpijl@outlook.com	0180-410008

Adresgegevens & website

Protestantse Gemeente te Bolnes, Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk
0180-418508 www.pgbolnes.nl

Bestellen collectebonnen

Dhr. J. (Joost) Trouw, tel. 0180-415062 Mw. A.E. (Annemarie) Tamerius, tel. 0180-416135

Bankrekeningnummers

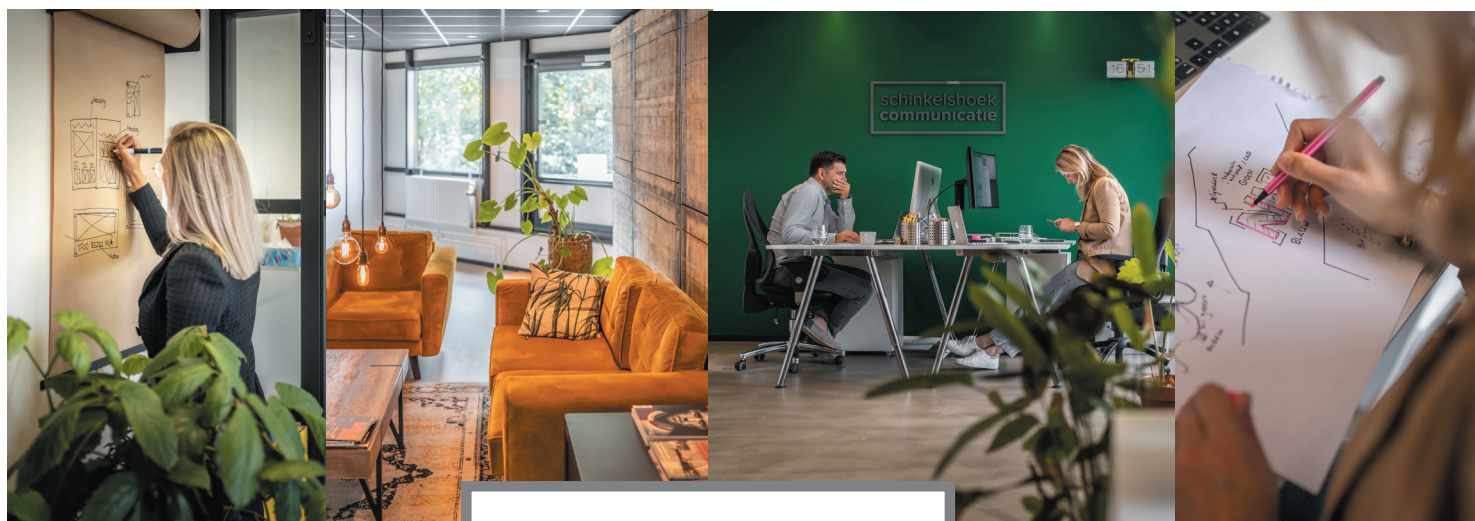
Kerk ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes
Diaconie Rabobank NL14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Bolnes
ANBI PG te Bolnes RSIN 824137528 ANBI Diaconie PG te Bolnes RSIN 824137590

Contactpersonen

Leertouwer

financiële diensten

- JAARREKENING
- BELASTINGEN
- COMMERCIËEL ADVIES

schinkelshoek
communicatie

marketingconcepten | vormgeving | producties

Kérastase Kapper

Haarmode Meyer

Creativiteit in actuele haarmode

**Dames op afspraak
Heren zonder afspraak**

Amerstraat 32
Winkelcentrum Bolnes-Zuid
0180 - 411830

Fairtrade producten en kerstpakketten

Schoutstraat 17 | www.wereldwinkelridderkerk.nl

Autobedrijf Van Splunder
Ridderkerk